

УДК 531.8

В. Гурська, Н. Городиська

Галицький коледж ім. В. Чорновола (Україна)

ФІЛОСОФІЯ ЗБРОЇ

Gurska V., Horodyska N.

THE PHILOSOPHY OF WEAPONS

«Тоді Він сказав їм: але тепер, хто має мішок, нехай візьме, також і торбу, а в кого немає, нехай продасть одяг свій і купить меч»

Євангеліє від Луки

Людство спрадавна користувалося зброєю. Першою зброєю вважають каміння, списи, палиці. Широкого застосування вогнепальна зброя набула у добу Середньовіччя. Виникає питання: для чого вони її використовували? Якщо подумати, то стає зрозуміло – аби себе захистити. Але які передумови були для того, аби людство нещадно продавало та вбивало одне одного?

Щоб краще це зрозуміти звернемося до пояснення самого слова «зброя». Зброя – засіб для боротьби з кимось або чимось для досягнення мети.

Слово «зброя» пояснюється іншими визначеннями, такими як: обладунок, спорядження та інші. Але як розуміти «зброю» з точки зору філософії? Напевне, філософія, як гуманітарна дисципліна про реальність, відносини людини та світу, життя у всіх його проявах, може пояснити зброю як підсвідоме бажання людини бути у безпеці. Зазвичай, такі спорядження тримають при собі люди які впевнені у собі, або на випадок сутички відчутти хоч якусь владу над казусом.

На сьогоднішній день зброя як річ матеріального аспекту, у соціальній сфері стає засобом задоволення суспільних потреб, пов'язаних з використанням зброї як за прямим, так і за непрямим призначенням. Якщо втрутитися до вивчення класифікацій, різновидів, призначення та дії ураження зброї, можна подумати, що вона в собі несе негативний характер. В Україні зберігання й використання зброї контролюється законом.

Класифікація вогнепальної зброї починається, в першу чергу, із розмежування на артилерійську та стрілецьку. Як показує практика, найбільш доцільно покласти в основу класифікації ручної вогнепальної зброї її призначення, так як саме призначенням зброї і визначаються її основні особливості, а при деталізації доцільно використовувати й інші підходи.

За таким принципом зброю класифікують: бойова зброя; спортивна зброя (тренувальна та цільова); мисливська; саморобна [2].

Головна проблема щодо контролю над нелегальним розповсюдженням зброї на міжнародному рівні полягає в тому, що на сьогодні не існує ні загального для всіх держав закону щодо контролю над озброєнням, ні міжнародного суду, який би розглядав скарги з цього приводу. Тому, деякі держави всупереч рішенням ООН і гуманітарним принципам, продовжують активно постачати зброю в зони військових конфліктів.

Відносини, що виникають з приводу обігу зброї, є об'єктом правового регулювання різних галузей права. З приводу володіння, користування та розпорядження зброєю виникає широке коло суспільних відносин, як публічно-, так і приватноправових. Деякі з даних правовідносин входять у коло правового регулювання цивільного права. Зброя як об'єкт цивільного права може виступати об'єктом різних

Секція 3. Науково-технічний прогрес: проблеми та перспективи

правовідносин: страхування, дарування, купівлі-продажу, спадкування, міни, поставки тощо.

Загальноприйнято, що, визначаючи поняття зброї, науковці основну увагу звертають на такі її властивості, які визначають технічні характеристики зброї, її призначення тощо. У зв'язку з існуванням великої кількості визначень зброї, виникає ситуація, за якої контрагенти правочинів щодо зброї можуть вкладати різні в її розуміння значення.

Популярною також є теза, що вільний та законний доступ до зброї стане значною перешкодою діяльності «бізнесменів» чорного ринку. Адже зменшення попиту на цьому ринку призведе до зниження рентабельності незаконного поширення зброї. А отже знизить кількість джерел нелегального поширення зброї.

У літературі творцем трактату про зброю став Іронімо де Карранза. У 1569 році написав «Філософія зброї» з якої варто зазначити положення католицьких істин та людської цінності Книга містить в собі дуже хороші речі щодо винахідливості, спритності, майстерності та великої ерудиції [1].

Якщо говорити про нематеріальну зброю, то найефективніше уразити може слово. Саме ним ми можемо нашкодити та створити глобальні наслідки. Якщо замислитися, то всі війни, суперечки, конфлікти починалися з «не того» слова.

Інформація теж може бути зброєю. Коли ми говоримо про інформаційну війну як про реальність, нам слід замислитися, що і чому робить з інформації зброю, що саме впливає на індивідуальну і масову свідомість, змушуючи цілі країни закриватися від чужих інформаційних потоків. В рамках трьох просторів - фізичного, інформаційного і віртуального - є свої особливості: - фізичний простір - один варіант, - інформаційний простір - множинність варіантів, - віртуальний простір - нескінченна кількість варіантів.

Кожне суспільство і держава, щоб не допустити подібну ситуацію, вводять фізичні, інформаційні та віртуальні кордони. Фізичні кордони видно неозброєним оком, а інформаційний суверенітет виникає за рахунок існування національних систем інформування, які самі проводять відбір новин для свого внутрішнього тиражування.

Віртуальні кордони виникають за рахунок того, що віртуальний продукт має комерційну цінність і не є вільним у своєму поширенні, вимагаючи оплати. Одночасно віртуальний продукт за рахунок своєї комерційної цінності починає більш вільно проникати крізь будь-які межі.

Одержувач інформації є важливим компонентом, оскільки впливають на його когнітивну систему. Завданням дій у всіх трьох просторах (фізичному, інформаційному, віртуальному) є вплив на когнітивну систему індивідуальної та масової свідомості. Наше мислення є головною метою будь-якої інформаційної атаки.

На підставі вище зазначеного утворюється концепт «зброя - соціальне явище». За словами Платона: «знавець знає, що таке річ з точки зору її функції; форма задається способом функціонування предмета».

Отже, створюючи зброю людина осягає сенс її функціонування з урахуванням корисності чи заподіяння шкоди. Особлива мудрість саме у тому, аби користування не привело до світових революцій та війн, бо зброя – це одночасно і щит і меч.

Література

1. Карранза Ієронімо. Філософія зброї. URL: <https://www.slav-nayka.ru/umnyye-knigi/filosofiya-oruzhiya-i-masterstvo-vladieniya-im-hristianskaya-ataka-i-zashchita>
2. Класифікація зброї. Інститут історії України. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=eiu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=TRN=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Zbroya